Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2026)0244

Eiropas Savienības Solidaritātes fonda izmantošana: palīdzība Rumānijai, Kiprai un Spānijai saistībā ar dabas katastrofām 2025. gadā.

Eiropas Parlamenta 2026. gada 7. jūlija rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam par Eiropas Savienības Solidaritātes fonda izmantošanu, lai sniegtu palīdzību Rumānijai saistībā ar plūdiem 2025. gada maija beigās, Kiprai pēc dabas ugunsgrēkiem 2025. gada jūlijā un Spānijai pēc dabas ugunsgrēkiem 2025. gada augustā (COM(2026)1002 – C10-0119/2026 – 2026/0120(BUD))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2026)1002 – C10-0119/2026),

– ņemot vērā Padomes 2002. gada 11. novembra Regulu (EK) Nr. 2012/2002, ar ko izveido Eiropas Savienības Solidaritātes fondu[1],

– ņemot vērā Padomes 2020. gada 17. decembra Regulu (ES, Euratom) 2020/2093, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam[2], un jo īpaši tās 9. pantu,

– ņemot vērā 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgumu starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai[3], un jo īpaši tā 10. punktu,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. jūnija Regulu (ES) 2021/1058 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un

[1] OV L 311, 14.11.2002., 3. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj/lav.
[2] OV L 433 I, 22.12.2020., 11. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj/lav.
[3] OV L 433 I, 22.12.2020., 28. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj/lav.

Kohēzijas fondu[4],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. jūnija Regulu (ES) 2021/1057, ar ko izveido Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+)[5],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 2. decembra Regulu (ES) 2021/2115, ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1305/2013 un (ES) Nr. 1307/2013[6],

– ņemot vērā 2024. gada 17. decembra rezolūciju par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai: *RESTORE* – Reģionālais ārkārtas atbalsts rekonstrukcijai, ar ko groza Regulu (ES) 2021/1058 un Regulu (ES) 2021/1057[7], un jo īpaši tai pievienoto budžeta izvērtējumu,

– ņemot vērā EVA ziņojumu Nr. 1/2024 "Eiropas klimatisko risku novērtējums (*EUCRA*)"[8],

A. tā kā laikā no 2025. gada 26. maija līdz jūnija sākumam Rumāniju piemeklēja spēcīgas lietavas, kas Rumānijas *Centru*, *Sud Muntenia* un *Nord Est* reģionā izraisīja nopietnus plūdus, kuru radītie kopējie tiešie zaudējumi pēc Komisijas aplēsēm ir 573,59 miljoni EUR un kuri skāra kritisko infrastruktūru, sabiedriskos pakalpojumus un tūkstošiem mājsaimniecību; tā kā plūdi nodarīja plašus postījumus *Praid* sāls raktuvēm un ar tām saistītajai hidrotehniskajai infrastruktūrai;

B. tā kā 2025. gada jūlijā Kipru skāra nepieredzēti dabas ugunsgrēki Limasolas reģionā un Pafas reģionā pēc ilgstoša sausuma, ekstremāliem karstuma viļņiem un spēcīgiem vējiem, kā rezultātā kopējie tiešie zaudējumi saskaņā ar Komisijas aplēsēm sasniedza 252,68 miljonus EUR; tā kā dabas ugunsgrēki skāra tūkstošiem iedzīvotāju, iznīcināja gandrīz 900 privātīpašumus un izraisīja vismaz divus nāves gadījumus;

C. tā kā 2025. gada augustā Spānija piedzīvoja trešo spēcīgu dabas

---

[4] OV L 231, 30.6.2021., 60. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj/lav.

[5] OV L 231, 30.6.2021., 21. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj/lav.

[6] OV L 435, 6.12.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj/lav.

[7] Pieņemtie teksti, P10_TA(2024)0059.

[8] https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/european-climate-risk-assessment

ugunsgrēku vilni un tiešie zaudējumi saskaņā ar Komisijas aplēsēm sasniedza 4,32 miljardus EUR; tā kā ugunsgrēki skāra 16 autonomos apgabalus, nodarīja lielu kaitējumu videi, sabiedrībai un ekonomikai un izraisīja vismaz astoņus nāves gadījumus,

D. tā kā pieaugošais plūdu un ugunsgrēku biežums un nopietnības pakāpe visās dalībvalstīs atspoguļo klimata pārmaiņu ietekmes paātrināšanos, kas prasa pastiprinātu Savienības rīcību pielāgošanās, novēršanas un noturības pasākumu jomā;

1. pauž visdziļāko solidaritāti ar visiem cietušajiem, viņu ģimenēm un visām personām, kuras skāra plūdi Rumānijā 2025. gada maija beigās un jūnija sākumā, kā arī dabas ugunsgrēki Kiprā 2025. gada jūlijā un Spānijā 2025. gada augustā, un ar valsts, reģionālajām un vietējām iestādēm, kas iesaistītas glābšanas darbos;

2. atzinīgi vērtē lēmumu kā konkrētu un redzamu Savienības solidaritātes izpausmi ar iedzīvotājiem un reģioniem, kurus skāruši plūdi un meža ugunsgrēki Rumānijā, Kiprā un Spānijā;

3. atkārtoti uzsver, ka ir svarīgi informēt sabiedrību par Eiropas Savienības Solidaritātes fonda (ESSF) nodrošinātajiem reālajiem ieguvumiem – arī tādēļ, lai vēl vairāk palielinātu iedzīvotāju izpratni par Savienības instrumentiem un programmām un Eiropas solidaritāti krīzes laikā, jo īpaši skartajās teritorijās;

4. atgādina, ka ESSF ir ierobežots budžets un to nevar uzskatīt par vienīgo instrumentu lielu dabas katastrofu seku novēršanai; tādēļ prasa izvērtēt Savienības budžeta finansiālās spējas; uzsver, ka ir jāpaātrina un jāvienkāršo visas procedūras, lai nodrošinātu, ka atbalsts pēc iespējas ātrāk sasniedz skartos apgabalus;

5. uzsver, ka Eiropā pieaug smagu, postošu un nāvējošu dabas katastrofu skaits, un aicina dalībvalstis un Komisiju ieguldīt klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās pasākumos, lai izvairītos no cilvēku bojāejas un ekonomiskiem zaudējumiem; aicina dalībvalstis ņemt vērā to, ka sociālekonomisko faktoru dēļ klimata riski nesamērīgi ietekmē neaizsargātas iedzīvotāju grupas; norāda, ka dalībvalstīm prioritāte būtu jāpiešķir atkopšanās pasākumiem, lai atbalstītu skartos iedzīvotājus, galvenokārt neaizsargātās kopienas, un nodrošinātu piekļuvi atbilstīgam mājoklim un pamatpakalpojumiem atgūšanas laikā; prasa pielikt pūles, lai nodrošinātu, ka ESSF atbalsts ātri sasniedz galasaņēmējus, tostarp uzņēmumus, MVU, ģimenes un skartos iedzīvotājus, un ka ātri tiek veikta infrastruktūras atjaunošana un materiālo zaudējumu novēršana, izmantojot attiecīgo ietekmes novērtējumu un atbilstošus kontroles mehānismus; uzsver, cik svarīgi ir atjaunot un stiprināt kritisko infrastruktūru, tostarp transporta, enerģētikas, ūdens apsaimniekošanas, veselības un sakaru tīklu jomā, lai uzlabotu skarto reģionu noturību un mazinātu to neaizsargātību pret katastrofām

nākotnē;

6. uzsver, ka ESSF ir tikai postījumu novēršanas instruments un ka Savienībai būtu arī jāturpina risināt jautājumus, kas saistīti ar pielāgošanos klimata pārmaiņām un to mazināšanu, atbalstot Eiropas un valstu politiku dabas katastrofu novēršanai; uzsver, ka EVA ziņojumā Nr. 1/2024 "Eiropas klimatisko risku novērtējums" ir uzsvērta nepieciešamība rīkoties, lai novērstu tajā apzinātos riskus; aicina dalībvalstis un Komisiju turpināt centienus stiprināt noturību, uzlabot sagatavotību un veicināt Parīzes nolīgumā paredzēto saistību izpildi, vienlaikus nodrošinot efektīvu katastrofu novēršanu, riska pārvaldību un civilās aizsardzības spējas visā Savienībā; turklāt uzsver, ka ir jāīsteno preventīvi pasākumi, lai ne tikai mazinātu turpmāku kaitējumu, bet arī novērstu riska apstākļu saasināšanos pēc katastrofāliem notikumiem, piemēram, plūdiem, dabas ugunsgrēkiem, zemes nogruvumiem vai ezeru un upju izžūšanas; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt pietiekamu elastību starp dažādām programmām; uzsver, ka jebkādai elastībai starp dažādām finansēšanas programmām jābūt saistītai ar stingru budžeta kontroli, lai izvairītos no dublēšanās vai izšķērdēšanas, un ir pilnībā jāievēro budžeta efektivitātes principi un mērķorientēti snieguma rādītāji;

7. atgādina, ka *RESTORE*[9] un īpašie pasākumi, kas paredzēti Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA)[10] satvarā, nodrošina papildu palīdzību dabas katastrofu skartajām dalībvalstīm un nodrošina papildu elastību līdzekļu izmantošanā; uzsver, ka dalībvalstīm būtu jāizmanto minētās iespējas;

8. atgādina, ka ir vajadzīga efektīva sinerģija ar citām Savienības politikas jomām un programmām, un uzsver, ka dalībvalstīm būtu pēc iespējas labāk jāizmanto finansēšanas iespējas, jo īpaši tās, ko sniedz Eiropas Reģionālās attīstības fonds, Eiropas Sociālais fonds Plus un lauku attīstības programmas; aicina Komisiju pienācīgi steidzami izvērtēt visus pamatotos dalībvalstu pieprasījumus pārdalīt nacionālajos atveseļošanas un noturības plānos paredzētos līdzekļus palīdzībai dabas katastrofu gadījumos saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/241[11] paredzētajiem noteikumiem; mudina attiecīgās iestādes nodrošināt lietderīgo un vajadzīgo koordināciju valsts, reģionālā un vietējā līmeni, lai garantētu, ka visos skartajos apvidos līdzekļi tiek sadalīti pārredzami, taisnīgi un bez patvaļas;

---

9 OV L, 2024/3236, 23.12.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3236/oj.

10 OV L, 2024/3242, 23.12.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3242/oj.

11 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

9. uzsver, ka no ESSF sniegtajai palīdzībai nevajadzētu mazināt Savienības finansējumu, ko dalībvalstis saņem no citām Savienības rīcībpolitikām vai programmām; atgādina, ka saskaņā ar piemērojamiem Savienības noteikumiem dalībvalstis var piešķirt valsts atbalstu īpaši lauksaimniecības uzņēmumiem, kas cietuši zaudējumus dabas katastrofu dēļ;

10. atgādina, cik svarīgi ir ātri un rūpīgi novērtēt zaudējumus, pienācīgi ņemot vērā ekonomiskās sekas, un prasa pastiprināt operatīvos centienus, lai samazinātu vidējo laiku avansa maksājumu veikšanai, vienlaikus nodrošinot Savienības budžeta aizsardzību; šajā sakarā uzsver, ka ir jānodrošina pilnīga pārredzamība, faktiska uzraudzība un *ex-post* kontrole pār ESSF resursu izlietojumu, lai garantētu, ka Savienības līdzekļi sasniedz skartos reģionus un iedzīvotājus; mudina Komisiju arī izpētīt visus iespējamos veidus, kā paātrināt ESSF mobilizēšanu;

11. uzsver, ka, izmantojot ESSF, ir steidzami jāpiešķir tūlītēja finansiāla palīdzība skartajiem iedzīvotājiem, ģimenēm, uzņēmumiem un vietējām kopienām, lai pēc iespējas ātrāk nodrošinātu savlaicīgu atbalstu Rumānijai, Kiprai un Spānijai; turklāt mudina Komisiju izpētīt visus iespējamos veidus, kā paātrināt ESSF izmantošanu, jo īpaši grozot spēkā esošos noteikumus un piešķirot lielākus avansa maksājumus pieteikuma iesniedzējām valstīm; uzsver, ka ir svarīgi samazināt laiku starp ESSF atbalsta pieteikuma iesniegšanu un finansēšanas lēmumu; uzsver, ka ir jāvienkāršo un jāpaātrina iekšējās procedūras, neapdraudot institucionālo līdzsvaru, jo īpaši Eiropas Parlamenta kā vienas no budžeta lēmējinstitūcijām tiesības;

12. aicina Komisiju cieši sadarboties ar Rumānijas iestādēm, lai atbalstītu Praid sāls raktuvju un skarto apkārtējo kopienu ātru atjaunošanu, atzīstot to unikālo stratēģisko nozīmi reģionālās ekonomikas noturībai, nodarbinātībai, tūrismam, sabiedrības veselībai, kritiskajai infrastruktūrai un ūdens apsaimniekošanas infrastruktūrai; šajā sakarībā aicina pilnībā mobilizēt visus attiecīgos Savienības finansēšanas instrumentus un izmantot maksimālo pieejamo elastību saskaņā ar spēkā esošajiem Savienības noteikumiem, lai paātrinātu atveseļošanu, atjaunotu pamatpakalpojumus, atbalstītu vietējo ekonomiku un stiprinātu reģiona ilgtermiņa noturību pret turpmākiem ar plūdiem saistītiem riskiem; ņemot vērā problēmu mērogu un to sociālo un ekonomisko ietekmi, aicina Komisiju apzināt papildu finanšu instrumentus un solidaritātes mehānismus skarto darba ņēmēju un reģionu atbalstam, tostarp panākt lielāku elastību kohēzijas politikas fondu izmantošanā, kā arī Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+), Eiropas Globalizācijas pielāgošanās fonda darbu zaudējušiem darba ņēmējiem (EGF) un jebkādu citu attiecīgo Savienības finanšu instrumentu izmantošanā;

13. apstiprina šai rezolūcijai pievienoto lēmumu;

14. uzdod priekšsēdētājai parakstīt šo lēmumu kopā ar Padomes priekšsēdētāju un nodrošināt tā publicēšanu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*;

15. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju, tostarp tās pielikumu, nosūtīt Padomei un Komisijai.

PIELIKUMS. EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS

par Eiropas Savienības Solidaritātes fonda izmantošanu nolūkā sniegt palīdzību Rumānijai saistībā ar plūdiem 2025. gada maija beigās, Kiprai pēc dabas ugunsgrēkiem 2025. gada jūlijā un Spānijai pēc dabas ugunsgrēkiem 2025. gada augustā

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 2012/2002 (2002. gada 11. novembris), ar ko izveido Eiropas Savienības Solidaritātes fondu [1], un jo īpaši tās 4. panta 3. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (ES, *Euratom*) 2020/2093 (2020. gada 17. decembris), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam [2], un jo īpaši tās 9. pantu,

ņemot vērā 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgumu starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai[3], un jo īpaši tā 10. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Eiropas Savienības Solidaritātes fonda (“Fonds”) mērķis ir ļaut Savienībai ātri, efektīvi un elastīgi reaģēt uz ārkārtas situācijām, lai demonstrētu solidaritāti ar to reģionu iedzīvotājiem, kurus ir piemeklējušas lielas vai reģionālas dabas katastrofas vai liela mēroga sabiedrības veselības ārkārtas situācija.

(2) Fonds nedrīkst pārsniegt maksimālos apjomus, kuri noteikti 9. pantā Padomes Regulā (ES, *Euratom*) 2020/2093, kas grozīta ar Regulu (ES, *Euratom*) 2024/765 [4].

---

1 OV L 311, 14.11.2002., 3. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj.

2 OV L 433 I, 22.12.2020., 11. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.

3 OV L 433 I, 22.12.2020., 28. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

4 Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2024/765 (2024. gada 29. februāris), ar kuru groza Regulu (ES, *Euratom*) 2020/2093, ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (OV L, 2024/765, 29.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).

(3) Rumānija 2025. gada 14. augustā iesniedza pieteikumu Fonda izmantošanai pēc plūdiem, kas notika 2025. gada maija beigās un jūnija sākumā.

(4) Kipra 2025. gada 14. oktobrī iesniedza pieteikumu Fonda izmantošanai pēc dabas ugunsgrēkiem, kas notika 2025. gada jūlijā.

(5) Spānija 2025. gada 30. oktobrī iesniedza pieteikumu Fonda izmantošanai pēc dabas ugunsgrēkiem, kas notika 2025. gada augustā.

(6) Minētie pieteikumi atbilst Regulas (EK) Nr. 2012/2002 4. pantā izklāstītajiem nosacījumiem finansiālā pabalsta sniegšanai no Fonda.

(7) Tādēļ Fonds būtu jāizmanto, lai sniegtu finansiālu pabalstu Rumānijai, Kiprai un Spānijai.

(8) Lai nodrošinātu to, ka skartajām dalībvalstīm Savienības finansiālo palīdzību var darīt pieejamu pēc iespējas ātrāk, un lai izvairītos no kavēšanās Eiropas Savienības Solidaritātes fonda izmantošanā, šim lēmumam būtu steidzamības kārtā jāstājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un tas būtu jāpiemēro no tā pieņemšanas dienas,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Savienības 2026. finanšu gada vispārējā budžeta ietvaros Eiropas Savienības Solidaritātes fondu saistībā ar dabas katastrofām saistību un maksājumu apropriācijās izmanto šādi:

a) Rumānijai pēc plūdiem, kas notika 2025. gada maija beigās un jūnija sākumā, piešķir 14 339 675 EUR;

b) Kiprai pēc dabas ugunsgrēkiem, kas notika 2025. gada jūlijā, piešķir 9 209 223 EUR;

c) Spānijai pēc dabas ugunsgrēkiem, kas notika 2025. gada augustā, piešķir 120 550 858 EUR.

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no … [*lēmuma pieņemšanas datums*][*].

---

[*] Datumu ieraksta Parlaments pirms publicēšanas OV.

...,

Eiropas Parlamenta vārdā – *Padomes vārdā –*

priekšsēdētāja
priekšsēdētājs/priekšsēdētāja